

**RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH
W SPRAWIE WYZNACZENIA OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU
REWITALIZACJI GMINY MIEJSKIEJ PRUSZCZ
GDAŃSKI**

Pruszcz Gdański, lipiec 2016

SPIS TREŚCI

1.	Wstęp	3
2.	Przebieg konsultacji społecznych	3
2.1.	Deбата z interesariuszami	5
2.2.	Spotkania konsultacyjne	6
3.	Wyniki konsultacji społecznych	6
3.1.	Deбата	6
3.1.1.	Sfera społeczna	8
3.1.2.	Rynek pracy i wykluczenie społeczne	11
3.2.	Punkty konsultacyjne	12
4.	Zestawienie uwag	26
5.	Podsumowanie konsultacji społecznych	30
6.	Rekomendacje	31
7.	Załączniki	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Wstęp

Konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miasta Pruszcz Gdański w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański były prowadzone od 11 czerwca 2016 r. do 11 lipca 2016 r. W tym czasie zbierane były uwagi i wnioski mieszkańców oraz interesariuszy miasta.

Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców oraz interesariuszy gminy miejskiej Pruszcz Gdański (ze szczególnym uwzględnieniem osób, zamieszkujących tereny, na których potencjalnie skupiać się będą działania rewitalizacyjne) z propozycją dotyczącą wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański.

2. Przebieg konsultacji społecznych

„Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez udział w konsultacjach społecznych (...).”¹

Konsultacje społeczne polegają przede wszystkim na poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z ich potrzebami i oczekiwaniami. Ważnym aspektem konsultacji społecznych jest inicjowanie, umożliwienie i wspieranie działań, służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji, jak również zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów, dotyczących rewitalizacji. Władze samorządowe powinny wspierać inicjatywy, zmierzające do zwiększenia udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji programu rewitalizacji oraz zapewnić w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się wszystkim interesariuszom.

Konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 2015

uwag, opinii i propozycji. Konsultacje prowadzone były w okresie od 11 czerwca 2016 r. do dnia 11 lipca 2016 r. w formie:

1. debaty z interesariuszami rewitalizacji, umożliwiającej omówienie propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcz Gdański, a także wyrażenie uwag, opinii i propozycji. Spotkanie odbyło się w Urzędzie Miasta w Pruszczu Gdańskim, w Sali posiedzeń, ul. Grunwaldzka 20, w dniu 28 czerwca 2016 r. w godz. 15.00-18.00,
2. zbierania uwag, opinii i propozycji w formie formularza uwag i ankiety w wersji elektronicznej, które były udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „Konsultacje społeczne” oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Pruszcz Gdański w zakładce „Rewitalizacja” od dnia 11 czerwca 2016 r. do dnia 11 lipca 2016 r. Wypełnione formularze i ankiety można było dostarczyć:
 - a. drogą elektroniczną na adres: rewitalizacja@pruszcz-gdanski.pl,
 - b. drogą korespondencyjną na adres: Urząd Miasta Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański,
 - c. bezpośrednio do sekretariatu Urzędu Miasta Pruszcz Gdański, ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański, w godz. urzędowania 7.30-15.30 (w poniedziałki i środy do godz. 17.00),
3. pięciu spotkań/punktów konsultacyjnych na wolnym powietrzu, w trakcie których zbierane były uwagi interesariuszy:
 - a. 14 czerwca 2016 r. w godz. 13.00-16.00 - teren przed Urzędem Miasta, ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański,
 - b. 16 czerwca 2016 r. w godz. 15.00-18.00 - Plac Wyzwolenia, 83-000 Pruszcz Gdański,
 - c. 18 czerwca 2016 r. w godz. 09.00-12.00 - okolice budynku przy ul. Krótkiej 6, 83-000 Pruszcz Gdański,
 - d. 22 czerwca 2016 r. w godz. 12.00-15.00 - Plac Jana Pawła II, 83-000 Pruszcz Gdański,

- e. 24 czerwca 2016 r. w godz. 10.00-13.00 - teren w okolicy ul. Wojska Polskiego 11, 83-000 Pruszcz Gdański.

Materiały, stanowiące przedmiot konsultacji były dostępne od dnia 11 czerwca 2016 r. do dnia 11 lipca 2016 r. w:

1. Referacie Współpracy i Promocji w Urzędzie Miasta w Pruszczu Gdańskim (pok. nr 37), ul. Grunwaldzka 20, 83-000 Pruszcz Gdański w dni robocze w godz. 9.00-15.00.
2. Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „Konsultacje społeczne” oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta Pruszcz Gdański w zakładce „Rewitalizacja”.

2.1. Debata z interesariuszami

Dnia 28.06.2016 r. w budynku Urzędu Miasta Pruszcz Gdański (Sala posiedzeń, ul. Grunwaldzka 20, Pruszcz Gdański) w godz. 15.00-18.00 odbyła się debata publiczna, dotycząca wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy miejskiej Pruszcz Gdański. Przebieg spotkania kształtował się następująco:

15:00 - 15:15 - Powitanie oraz omówienie celu spotkania. 15:15 - 16:15 - Charakterystyka poszczególnych obszarów Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański. 16:15 - 16:30 - Krótka przerwa. 16:30 - 17:00 - Przedstawienie założeń i wyznaczenie obszaru zdegradowanego. 17:00-17:45 - Dyskusja obejmująca dotychczasowe doświadczenia i oczekiwania, wynikające z wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz omówienie dostosowania dokumentu do lokalnych potrzeb. 17:45 - 18:00 - Podsumowanie spotkania.
--

Głównym celem spotkania było zweryfikowanie zapisów Delimitacji obszarów zdegradowanych z potrzebami i oczekiwaniami lokalnej społeczności.

W trakcie debaty przedstawiona została charakterystyka poszczególnych jednostek urbanistycznych w podziale zgodnym z „Załoženiami do projektu wytycznych, dotyczących programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach RPO WP na lata 2014 - 2020”. Miasto podzielone zostało na jednostki

urbanistyczne, uwzględniające granice obwodów spisowych GUS, obręby ewidencyjne oraz przede wszystkim zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami kreującymi podział intuicyjny wśród mieszkańców i interesariuszy Pruszcza Gdańskiego.

2.2. Spotkania konsultacyjne

Spotkania konsultacyjne miały charakter otwarty i każdy interesariusz miasta Pruszcza Gdańskiego miał możliwość partycypacji społecznej w wyznaczaniu obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji.

Celem spotkań konsultacyjnych było rozpowszechnienie informacji o pracach nad Lokalnym Programem Rewitalizacji oraz zbieranie uwag i opinii na temat projektu uchwały Rady Miasta Pruszcza Gdańskiego w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcza Gdańskiego. Zakres konsultacji obejmował wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Pruszcza Gdańskiego.

Podczas spotkań w punktach konsultacyjnych dla mieszkańców i interesariuszy Miasta Pruszcza Gdańskiego przygotowana została ankieta i formularz uwag, dotyczące wyznaczenia obszaru do rewitalizacji i zdiagnozowania jego problemów.

Punkty konsultacyjne cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców, wydanych zostało ok. 100 ankiet i 20 formularzy, z czego uwagi za pośrednictwem ankiety zgłosiło 41 mieszkańców i interesariuszy miasta, natomiast za pośrednictwem formularza uwag – 2.

3. Wyniki konsultacji społecznych

3.1. Debata

Podczas debaty publicznej, po przedstawieniu części diagnostycznej, moderator (przedstawiciel firmy EU-Consult) - uzyskał odpowiedzi odnośnie obszarów problemowych, które znacząco mogą wpłynąć na kształt obszaru przeznaczonego do rewitalizacji.

Czy Państwa zdaniem przedstawiona diagnoza zawiera trafne wnioski?

Zgodnie z wypowiedziami uczestników debaty przedstawiona diagnoza zawiera trafne wnioski (na sali padały odpowiedzi „Tak, jak najbardziej”; „Zgadza się”).

Czy Państwa zdaniem w dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe?

Zdaniem osób uczestniczących w debacie w dokumencie zostały zidentyfikowane właściwe obszary problemowe.

Czy Państwa zdaniem przedstawiony obszar rewitalizacji został prawidłowo określony?

Osoby, przebywające na sali zgodnie uznały, że wyznaczony obszar zdegradowany zdecydowanie powinien być objęty procesami rewitalizacyjnymi.

Jakie atuty lokalne można wykorzystać w celu rewitalizacji?

Do atutów lokalnych zaliczone zostały:

- bliskość Gdańska,
- unikatowa zabudowa miasta, w szczególności jego centralnego obszaru, który składa się częściowo z historycznej zabudowy.

Jakie działania z zakresu rewitalizacji powinny być realizowane na wybranym obszarze?

Osoby uczestniczące w debacie uznały, że zakres działań na tym obszarze powinien obejmować:

- próbę przerwania negatywnego zjawiska społecznego, jakim jest dziedzicznie bezradności życiowej w rodzinach. Jedna z osób uznała, że przede wszystkim dotyczy to alkoholizmu i bezrobocia;
- na wybranym obszarze swoją działalność powinny rozpocząć instytucje kultury i organizacje pozarządowe.;
- postulowano również organizację działań animacyjnych, które nie tylko zapewniłyby rozrywkę dla dzieci i młodzieży, ale również stanowiłoby pierwszy krok ku stworzeniu społeczności lokalnej;
- działania powinny dotyczyć wzrostu poziomu bezpieczeństwa. Podniosło by to nie tylko jakość życia mieszkańców tego obszaru, ale również pozostałych mieszkańców Pruszcza Gdańskiego;
- wnioskowano także o rewitalizację budynków zabytkowych oraz przestrzeni miejskich.

3.1.1. Sfera społeczna

Które z czynników są Państwa zdaniem najważniejsze w przypadku wyboru Pruszcza Gdańskiego jako miejsca do życia?

„To małe miasto, więc jest przytulne, zadbane i dobrze skomunikowane (dodatkowym atutem jest bezpłatny autobus po Pruszczu Gdańskim). Znajdują się tutaj tereny zielone, teren Faktorii, a także bliskość rzeki Raduni. Zabudowa jest na tyle specyficzna, że można poznać klimat miasta. Ludzie są zainteresowani tym, co się dzieje w mieście, a przede wszystkim poznawaniem jego historii i rozwojem. Działają tu dwie organizacje czy fundacje, które zajmują się właśnie historią Pruszcza”.

Jakie czynniki panujące w mieście wywierają negatywny wpływ zarówno na zdrowie fizyczne, jak i psychiczne lokalnej społeczności?

- strefa centrum – jest to strefa, w której widać, że część budynków wymaga interwencji, remontów;
- niewystarczający poziom bezpieczeństwa;
- „W mieście nie ma miejsca, gdzie młodzież mogłaby się podziąć”.

Czy baza oferty kulturowej i sportowo-rekreacyjnej w mieście jest wystarczająca?

- „zawsze można powiedzieć, że jest niewystarczająca. Jednak pokładam nadzieję, bo ma powstać tutaj kino studyjne na około 50-osób”;
- brakuje miejsc, gdzie mogłaby się spotkać nie tylko młodzież, ale też inne osoby. Nie ma typowych kawiarni;
- brakuje również oferty dla młodzieży, szczególnie zimową porą;
- „odnośnie sfery sportowo – rekreacyjnej mamy stadion, dwa baseny w tym jeden z ruchomym dnem. Jest skatepark(...)”;
- „uważam, że fajną sprawą jest park grillowy. To jest dobra alternatywa dla osób mieszkających w blokach, oby więcej takich miejsc”;
- „jest sporo tras rowerowych, jest szlak kajakowy. Jednak, czego tutaj brakuje? Może właśnie takich darmowych rowerów”.

Jakie są Państwa zdaniem największe niedogodności w mieście?

- brak oferty kulturalnej (miejsca spotkań);
- jest tylko jedna, dwie kawiarnie i puby, gdzie można byłoby się spotkać;
- mieszkańcy Pruszcza wolą tu na miejscu skorzystać z oferty kulturalnej, niż jeździć do Gdańska;
- mieszkańcy Pruszcza jeżdżą do ośrodka w Cieplewie;
- główna droga jest przekorkowana – wysokie natężenie ruchu;
- niewystarczająca wieczorna oferta kulturalna.

Czy infrastruktura miasta jest dostosowana do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych?

- coraz bardziej jest dopasowana do osób starszych i niepełnosprawnych;
- powinny pojawić się inwestycje, żeby ułatwić osobom niepełnosprawnym poruszanie się w centrum miasta;
- Plac JP II – tam są figurki, gdzie przy każdej oprócz zwykłego napisu jest też napis w języku Braille’a.

3.1.2. Rynek pracy i wykluczenie społeczne

W jaki sposób oceniają Państwo aktualną sytuację na rynku pracy w Pruszczu Gdańskim?

- ciekawe miejsce do inwestowania (szczególnie Bałtycka Strefa Inwestycyjna);
- duża część osób dojeżdża do Gdańska bądź Tczewą, jednak ludzie z Pruszcza chcieliby pracować w Pruszczu;
- nie ma ofert pracy dla ludzi, mieszkających w obszarach centralnych miasta – właśnie na wskazanym obszarze zdegradowanym, po prostu nie wiadomo, co z nimi zrobić.

Czy Państwa zdaniem poziom funkcjonowania systemu opieki w mieście jest wystarczający?

- MOPS - działa nie najgorzej, ale jak każda instytucja boryka się z brakiem środków finansowych,
- na terenie Pruszcza działają trzy parafie – szczególnie proboszcz kościoła Podwyższenia Krzyża Św. działa bardzo aktywnie – głównie na rzecz osób niepełnosprawnych i młodzieży.

Jakie działania powinny podjąć władze lokalne celem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz poprawy warunków na rynku pracy?

- nawiązywanie partnerstwa lub kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami innymi podmiotami.

3.2. Punkty konsultacyjne

Punkty konsultacyjne zlokalizowane zostały w miejscach o charakterze strategicznym dla miasta Pruszcz Gdański: miejscach użyteczności publicznej (14 czerwca 2016 r. w godz. 13.00-16.00 - teren przed Urzędem Miasta, ul. Grunwaldzka 20; 6 czerwca 2016 r. w godz. 15.00-18.00 - Plac Wyzwolenia; 22 czerwca 2016 r. w godz. 12.00-15.00 - Plac Jana Pawła II,) oraz miejscach o szczególnym znaczeniu historycznym (18 czerwca 2016 r. w godz. 09.00-12.00 - okolice budynku przy ul. Krótkiej 6; 24 czerwca 2016 r. w godz. 10.00-13.00 - teren w okolicy ul. Wojska Polskiego 11). Dzięki promocji oraz powszechnie dostępnej informacji każdy mieszkaniec miał możliwość zgłoszenia swoich uwag i wątpliwości.

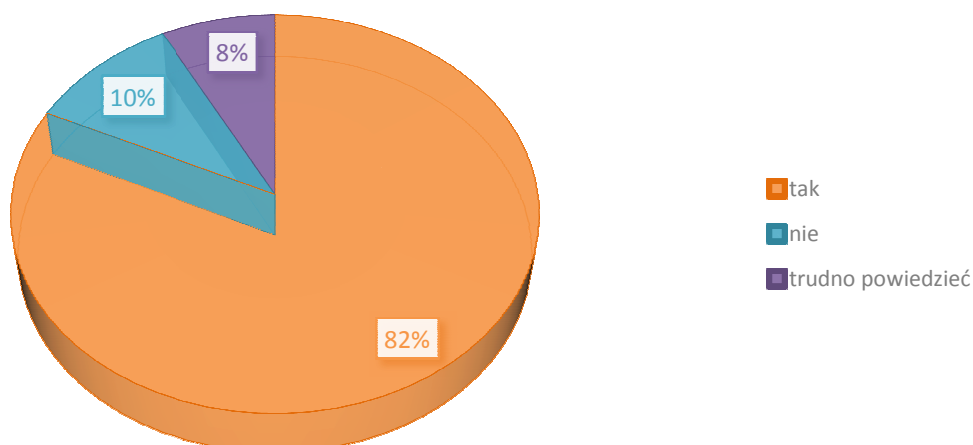
W dniach 11.06.2016 r. – 11.07.2016 r. mieszkańcy oraz interesariusze miasta Pruszcz Gdański mogli zapoznać się z dokumentem „Delimitacja obszarów zdegradowanych w Pruszczu Gdańskim”, które były dostępne w punktach konsultacyjnych, Urzędzie Miasta oraz za pośrednictwem Biuletynu Informacji Publicznej i strony internetowej Urzędu Miasta Pruszcz Gdański.

Ankieta została wypełniona przez 41 mieszkańców i interesariuszy miasta Pruszcz Gdański, natomiast osoby, które nie zgłaszały uwag na danym etapie konsultacji zostały poinformowane o możliwości zgłaszania uwag dotyczących projektu dokumentu *Lokalnego Programu Rewitalizacji* podczas kolejnych etapów jego opracowania.

W pierwszej kolejności mieszkańcy i interesariusze miasta zostali zapytani czy ich zdaniem przedstawiona w dokumencie diagnoza zawiera trafne wnioski. Zdecydowana większość respondentów (82%) wskazała odpowiedź twierdzącą, 8 odpowiedzi: *trudno powiedzieć*, natomiast, co dziesiąta osoba wypełniająca ankietę była zdania, że przedstawiona w dokumencie diagnoza nie zawiera trafnych wniosków, argumentując negatywną odpowiedź stwierdzeniami takimi jak:

- „Faktoria nie wchodzi w skład strefy 7”,
- „Brak porównania danych”,
- „Istnieją obszary o większym stopniu zdegradowania”.

Rysunek 1 Czy Pana/ Pani zdaniem przedstawiona w dokumencie diagnoza zawiera trafne wnioski?

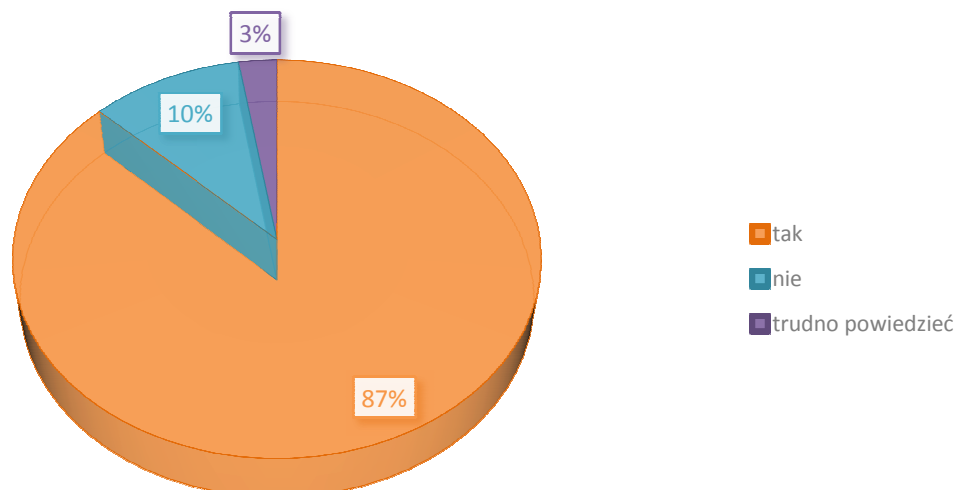

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41

87% ankietowanych było zdania, że w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe, co dziesiąty respondent udzielił odpowiedzi przeczącej, z kolei 3% wskazało na odpowiedź: *trudno powiedzieć*. Jako uzasadnienie negatywnej odpowiedzi mieszkańcy oraz interesariusze wskazywali takie odpowiedzi jak:

- „ciężko mi sobie wyobrazić, że rewitalizacja wpłynie na zmniejszenie bezdomności, czy bezrobocia. Wskaźniki są prawdziwe, lecz wydaje mi się, że nie są adekwatne do programu”,
- „Faktoria nie wchodzi w skład strefy 7”,
- „istnieją obszary o większym stopniu zdegradowania”.

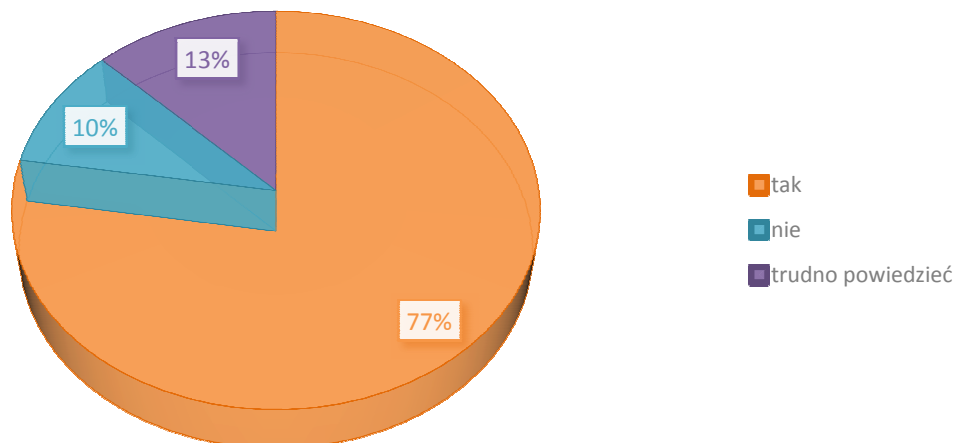
Rysunek 2 Czy Pana/ Pani zdaniem w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe?

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41

Blisko 80% respondentów uważało, że przedstawiony w dokumencie obszar rewitalizacji został prawidłowo określony, 13% osób, które wypełniły ankiety nie potrafiło precyzyjnie odpowiedzieć na pytanie, natomiast 10% ankietowanych wskazało odpowiedź przeczącą, najczęściej nie argumentując negatywnej odpowiedzi.

Rysunek 3 Czy Pana/ Pani zdaniem przedstawiony w dokumencie obszar rewitalizacji został prawidłowo określony?

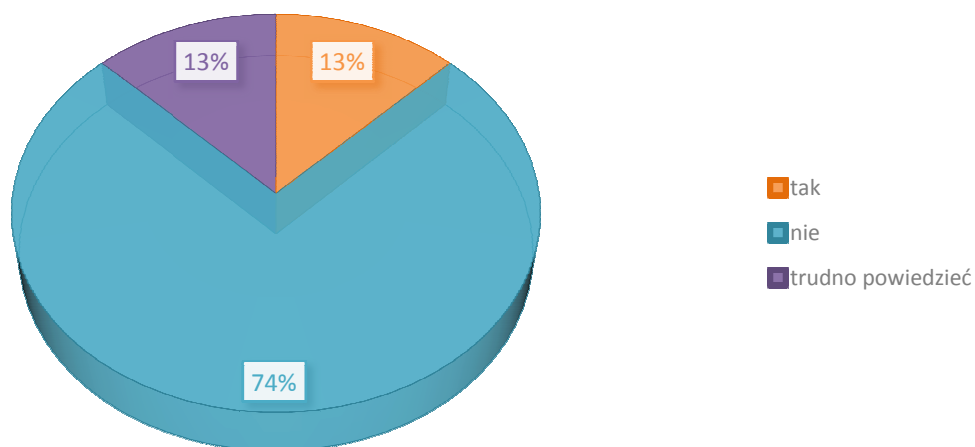

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, $n = 41$

Mieszkańcy oraz interesariusze miasta Pruszcz Gdański zostali zapytani czy ich zdaniem za obszar rewitalizacji uznany powinien zostać inny obszar. Trzy czwarte respondentów potwierdziło wybór obszaru siódmego, 13% nie wskazało odpowiedzi świadczącej o aprobachie lub dezaprobachie, z kolei pozostałe 13% badanych udzieliło odpowiedzi dotyczącej wyboru innego obszaru. Wśród wskazywanych obszarów znalazły się:

- „13 b”,
- „Cukrownia”,
- „Obszar 7 powiększony o część obszaru 12. Ul. Mickiewicza 1-5”,
- „Osiedle Kasprowicza”,
- „12”.

Rysunek 4 Czy Pana/ Pani zdaniem za obszar rewitalizacji uznany powinien zostać inny obszar?

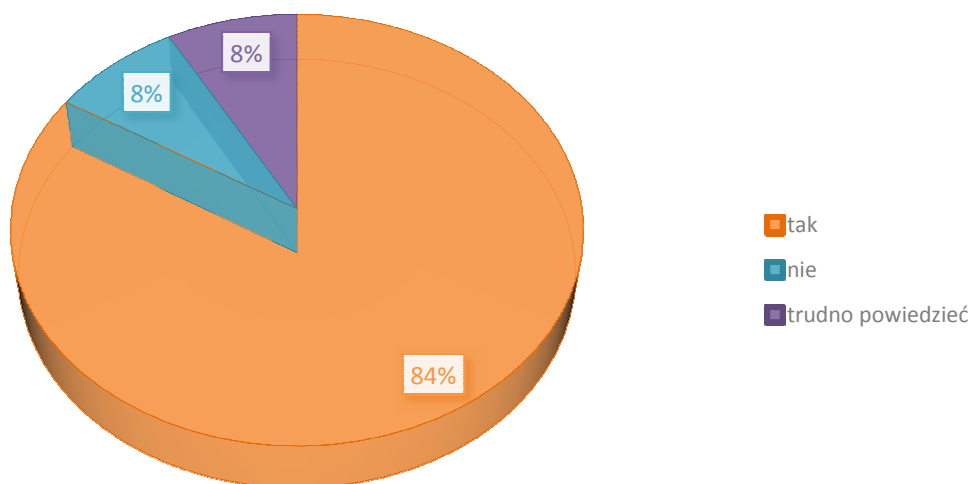

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41

Zdecydowana większość (84%) mieszkańców i interesariuszy miasta potwierdziła trafność zdiagnozowanych w dokumencie problemów w stosunku do wyznaczonego obszaru. Po 8% respondentów wskazało odpowiedzi: *trudno powiedzieć* oraz *nie*. Odpowiedź zaprzeczająca słuszności sformułowanych problemów uzasadniana była przez mieszkańców następującymi тезami:

- „brak problemów na tym obszarze”,
- „zbyt płytka analiza problemów”,
- „bo nie wspiera mieszkańców”.

Rysunek 5 Czy zdiagnozowane w dokumencie problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonego obszaru rewitalizacji?

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, $n = 41$

Uczestnicy badania prowadzonego w punktach konsultacyjnych zostali poproszeni o wskazanie jakie atuty lokalne można wykorzystać w celu rewitalizacji wyznaczonego obszaru. W zdecydowanej większości, mieszkańcy i interesariusze, za atuty Pruszcza Gdańskiego uważają przede wszystkim historyczną wartość obiektów (87%) oraz atrakcyjną lokalizację (85%). Blisko jedna trzecia respondentów wskazała na potencjał lokalnych przedsiębiorców (31%), współpracę lokalnych organizacji i instytucji (31%) oraz aktywne włączenie mieszkańców w proces rewitalizacji (28%). 23% badanych stwierdziło, że atutem miasta w procesie rewitalizacji jest potencjał organizacji pozarządowych. 3% badanych wskazało na inne atuty.

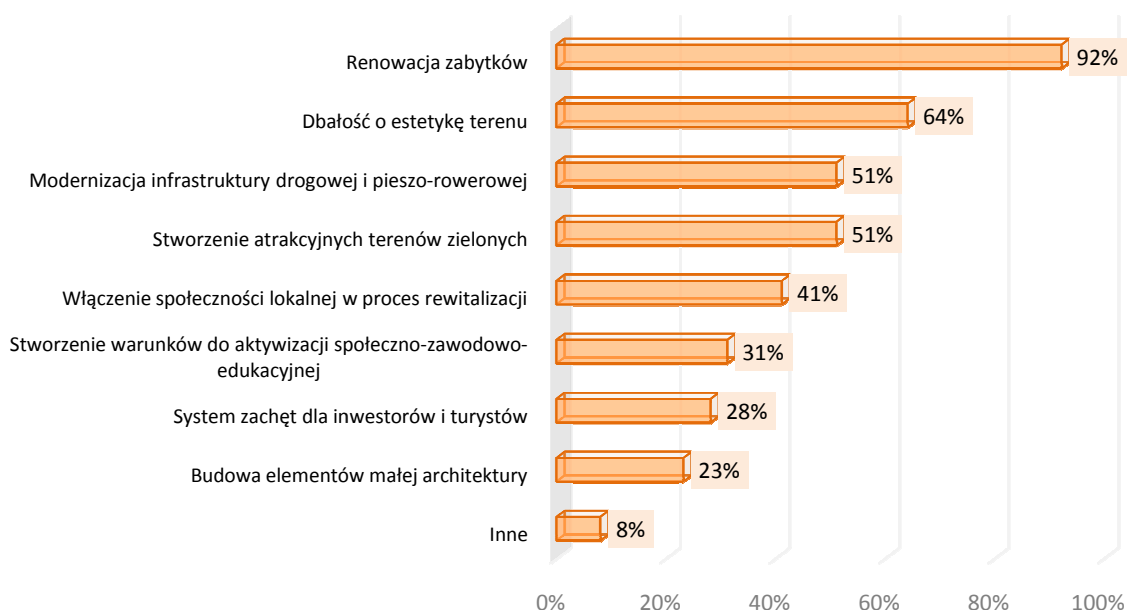
Rysunek 6 Jakie atuty lokalne można wykorzystać w celu rewitalizacji wyznaczonego obszaru?

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41, pytanie wielokrotnego wyboru – nie sumuje się do 100%

Prawie wszyscy (92%) uczestnicy badania wskazali, że na wybranym obszarze przede wszystkim powinny być zrealizowane działania związane z renowacją zabytków. W dalszej kolejności wymieniali: dbałość o estetykę terenu (64%), modernizację infrastruktury drogowej i pieszo-rowerowej (51%) oraz stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych (51%). Stosunkowo często respondenci podawali także odpowiedzi takie jak: włączenie społeczności lokalnej w proces rewitalizacji (41%) oraz stworzenie warunków do aktywizacji społeczno-zawodowo-edukacyjnej (31%). Mniej niż 30% ankietowanych wskazało system zachęt dla inwestorów i turystów (28%), budowę elementów małej architektury (23%) oraz własne, subiektywne wskazania, takie jak: „tworzenie programów zachęcających mieszkańców do większego zaangażowania się w życie miasta”.

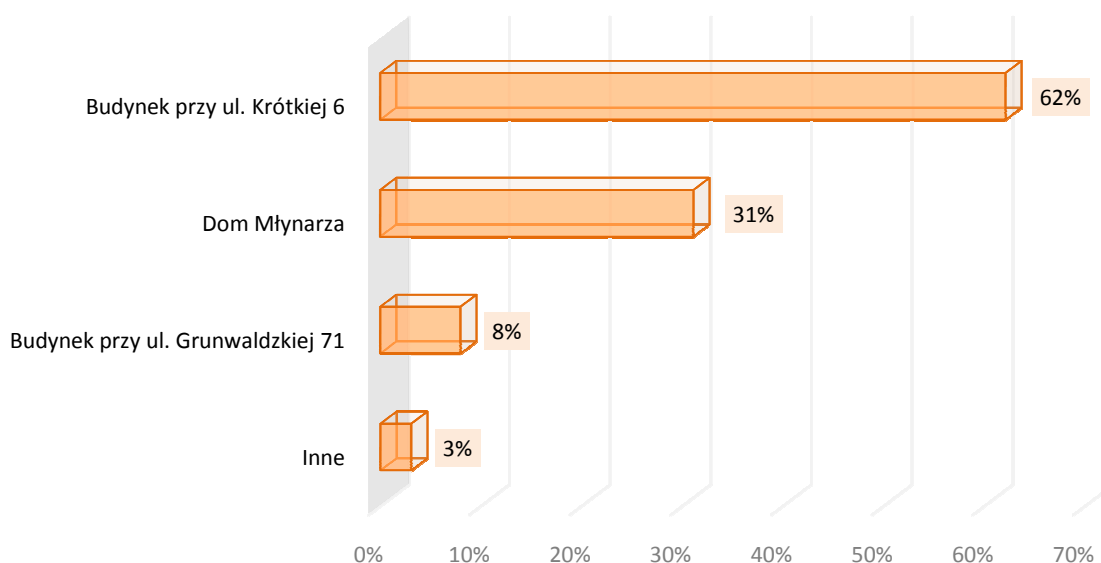
Rysunek 7 Jakie działania z zakresu rewitalizacji powinny być Pana/ Pani zdaniem realizowane na wybranym obszarze?

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41, pytanie wielokrotnego wyboru – nie sumuje się do 100%

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie lokalizacji, które wraz z przestrzenią powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności. Blisko dwie trzecie (62%) uczestniczących w badaniu mieszkańców wskazało budynek przy ul. Krótkiej 6, 31% respondentów wskazało Dom Młynarza, znajdujący się przy ul. Wojska Polskiego 44, natomiast 8% ankietowanych stwierdziło, że procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności powinien zostać poddany budynek zlokalizowany przy ul. Grunwaldzkiej 71. Inne odpowiedzi to: „Budynek przy ul. Plac Wyzwolenia 1 – jest to Mur Pruski”.

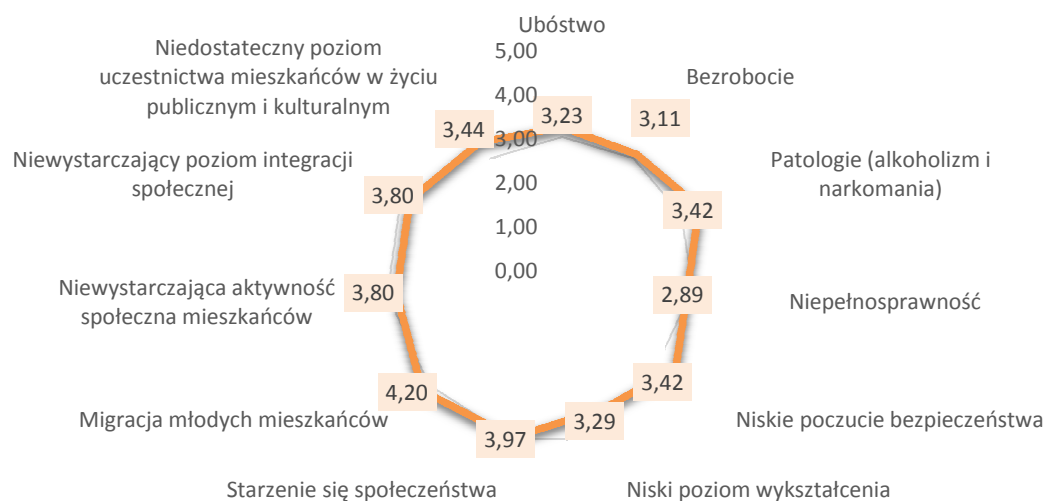
Rysunek 8 Która lokalizacja wraz z przestrzenią powinna być poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności?

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41, pytanie wielokrotnego wyboru – nie sumuje się do 100%

Mieszkańcy oraz interesariusze miasta Pruszcza Gdańskiego zostali poproszeni o wskazanie największych problemów, występujących w obszarze wybranym do rewitalizacji (obszar 7) w sferze społecznej. W pięciostopniowej skali najdotkliwszym problemem sfery społecznej w Pruszczu Gdańskim jest migracja młodych mieszkańców (4,20) oraz starzenie się społeczeństwa (3,97). Równie często mieszkańców oraz interesariuszy dotyka problem, niewystarczającej aktywności społecznej mieszkańców oraz niewystarczającego poziomu integracji społecznej (ocenione na poziomie 3,80).

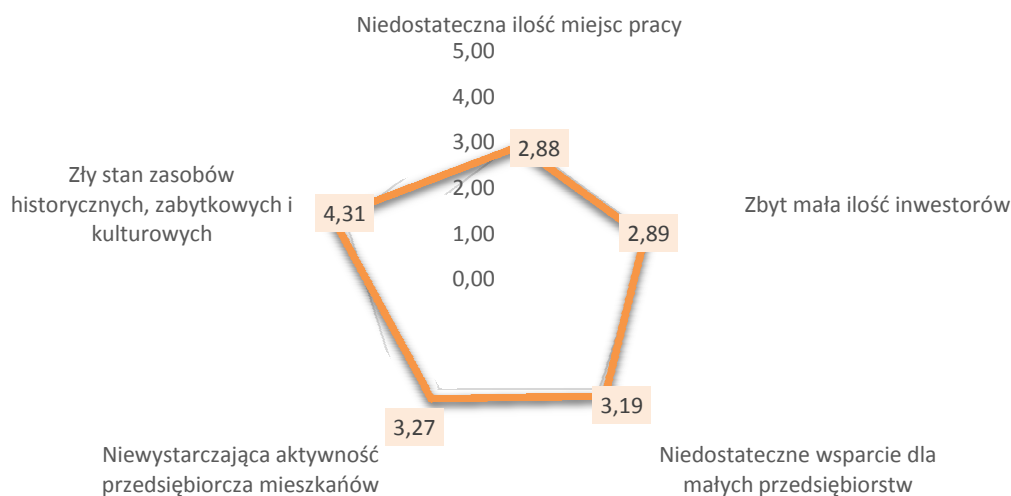
Rysunek 9 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA SPOŁECZNA

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41

W przypadku problemów, dotyczących sfery gospodarczej respondenci zdecydowanie najczęściej wskazywali zły stan zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych (4,31). Wśród odpowiedzi zauważyć można również tendencję, dotyczącą niewystarczającej aktywności przedsiębiorczej mieszkańców (3,27), która może być konsekwencją niedostatecznego wsparcia dla małych przedsiębiorstw (3,19).

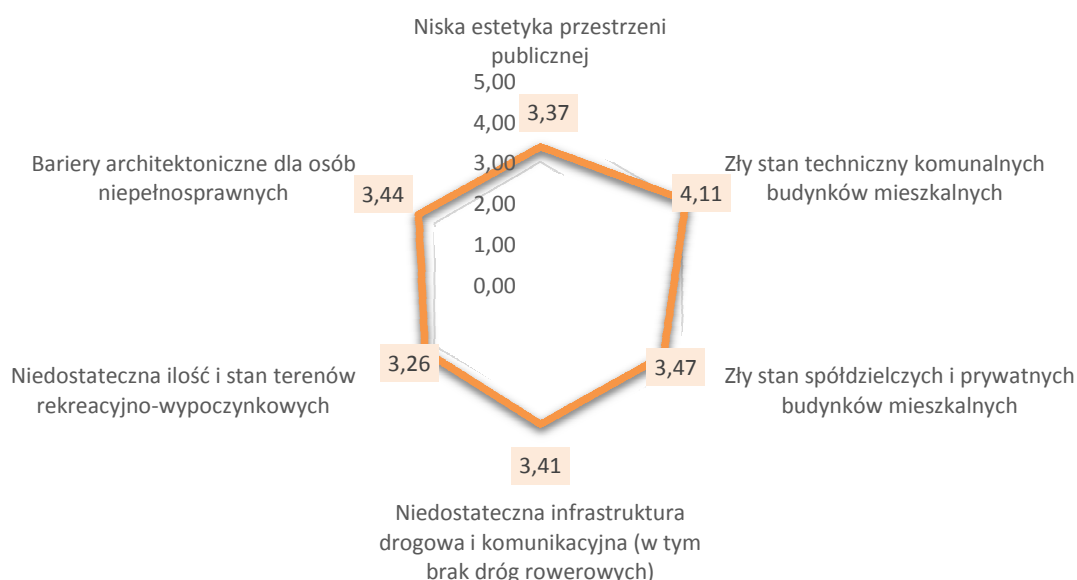
Rysunek 10 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA GOSPODARCZA

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, $n = 41$

Największym problemem, dotyczącym sfery przestrzennej i środowiskowej w perspektywie odczuć mieszkańców i interesariuszy Pruszcza Gdańskiego jest przede wszystkim zły stan techniczny mieszkalnych budynków komunalnych (4,11). Pozostałe aspekty również zostały negatywnie ocenione i otrzymały następujące oceny: zły stan budynków mieszkalnych spółdzielczych i prywatnych (3,47), bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych (3,44), niedostateczna infrastruktura drogowa i komunikacyjna, w tym brak dróg rowerowych (3,41), niska estetyka przestrzeni publicznej (3,37) oraz niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (3,26).

Rysunek 11 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA PRZESTRZENNA I ŚRODOWISKOWA

Źródło: EU-Consult na podstawie badania ankietowego w punktach konsultacyjnych, n = 41

Respondenci mieli również możliwość określenia potencjalnych działań, które należy podjąć w celu minimalizacji powyższych problemów. Otrzymane propozycje kształtują się następująco:

- „modernizacja chodników (głównie przy ul. Krótkiej, Gdańskiej, itp.)”;
- „stworzenie atrakcyjnych programów mieszkaniowych dla młodych osób”;
- „coś da mieszkańcom”;
- „większa ilość koszy na śmieci”;
- „aktywizacja społeczna – aktualnie brak animatorów”;
- „zadrzewianie miasta – sadzenie drzew”;
- „remont i modernizacja”;
- „więcej zieleni, mniej betonu”;
- „rozeznaczyć, co najbardziej jest potrzebne. Radni do ludzi i rozmawiać z mieszkańcami”;
- „teren zielony i coś dla dzieci”;
- „zbudowanie/ wykorzystanie terenu na miejsca wypoczynkowe, wymiana chodników”;
- „więcej monitoringu (głównie Park Miejski + niewystarczające oświetlenie), zwiększenie ilości sygnalizacji świetlnej”;
- „większy nakład środków z UE oraz Urzędu Miasta i Gminy. Większe zainteresowanie społecznością lokalną”;
- „więcej terenów zielonych i oświetlenia”;
- „integracja społeczna”;
- „przekazanie funduszy na pomoc małym wspólnotom w odnowieniu starych kamienic”;
- „odnowić budynki”;
- „stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych i rekreacyjnych”;
- „modernizacja budynków”;
- „odnowić”;
- „większa estetyka i oświetlenie”;
- „większe zaangażowanie władz miasta”;

- *„przebudowanie Parku Miejskiego przy ul. Kossaka – na ogród japoński. Sprzyjającym warunkiem jest grunt torfowy, umożliwiający rozwój różaneczników, azalii itp.”,*
- *„rewitalizacja budynków o wartości historycznej”,*
- *„więcej nadzoru nad Zarządem Zieleni”,*
- *„sprzątanie mokrych liści”,*
- *„aktywizacja społeczno-gospodarcza mieszkańców obszaru zdegradowanego przez różnego rodzaju działania (warsztaty, szkolenia, przekwalifikowanie). Modernizacja infrastruktury drogowej, usługowej, mieszkalnej.”,*
- *„modernizacja przestrzeni publicznej, poprawienie stanu technicznego budynków, które są zabytkami Pruszcza Gd.”*

4. Zestawienie uwag

Tabela 1 Tabelaryczne zestawienie uwag dotyczących wyznaczonego obszaru

Treść uwagi	Źródło	Rekomendacja
Otwarcie kina	Punkt konsultacyjny	Planuje się otwarcie kina studyjnego, w celu zwiększenia oferty kulturalnej na terenie obszaru nr 12.
Włączenie organizacji pozarządowych w proces aktywizacji społeczności	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się kontynuowanie działań, włączających NGO w proces aktywizacji społecznej.
Stworzenie programów edukacyjno-zawodowych, rozwijających młodych ludzi bez perspektyw oraz bezrobotnych w starszym wieku	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się utworzenie programów przy współpracy z placówkami edukacyjnymi, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Gdańsku.
Monitoring w miejscach zaciemnionych, nieuczęszczanych, oddalonych od głównych dróg	Punkt konsultacyjny	W celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa rekomenduje się poszerzenie zasięgu monitoringu miejskiego oraz oświetlenie miejsc zaciemnionych.
Zapewnienie opieki psychiatrycznej dla rodzin osób uzależnionych oraz wykluczonych	Punkt konsultacyjny	Uwaga nie powinna zostać uwzględniona ze względu na dostępne już systemowe rozwiązania, dotyczące udzielania pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym. Rekomenduje się zwiększenie ilości i różnorodności takich usług, aby efektywnie wspierać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Edukacja mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się kontynuowanie edukacji mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości przy współpracy z NGO, placówkami edukacyjnymi i liderami społecznymi.
Modernizacja budynków zabytkowych, mieszkalnych	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się modernizację budynków wraz z przyległym terenami.
Dodatkowe kosze na śmieci (w całym Pruszczu)	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się zwiększenie ilości koszy na śmieci w całym mieście, jako działania komplementarne – mające wpływ na całe miasto, w tym obszar rewitalizacji.
Zwiększenie ilości miejsc parkingowych	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się zwiększenie liczby miejsc parkingowych w mieście jako działania komplementarne – mające

		wpływ na całe miasto, w tym obszar rewitalizacji.
Likwidacja straży miejskiej	Punkt konsultacyjny	Uwaga nie powinna zostać uwzględniona ze względu na brak powiązania z rewitalizacją.
Modernizacja chodników i stworzenie nowych ścieżek rowerowych	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się modernizację chodników w obszarze rewitalizacji oraz utworzenie ścieżek rowerowych jako działanie komplementarne.
Zagospodarowanie terenów po cukrowni	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się współpracę ze spółką zarządzająca KSC Polski Cukier S.A. w celu zagospodarowania terenów byłej cukrowni jako działanie komplementarne.
Aktywizacja Straży Miejskiej w działania edukacyjne, np. z zakresu prawidłowego parkowania, jazdy na rowerze	Punkt konsultacyjny	Uwaga nie powinna zostać uwzględniona ze względu na brak powiązania z rewitalizacją.
Odstraszające budynki	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się renowację budynków wraz z przyległym terenem.
Działania marketingowe skierowane do inwestorów (potencjalnych)	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się kontynuację promocji gospodarczej miasta jako działanie komplementarne
Stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych i rekreacyjnych	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się utworzenie lub rewitalizację obszarów zielonych i rekreacji na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.
Modernizacja budynków	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się modernizację budynków wraz z przyległym terenem.
Odbudowa budynku przy ul. Krótkiej 6 w celu utworzenia muzeum miasta Pruszcz Gdański	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się utworzenie muzeum miasta Pruszcz Gdański w zmodernizowanym i wyremontowanym budynku przy ul. Krótkiej 6
Zbyt mała dbałość o estetykę i czystość ul. Plac Wyzwolenia. Teren bardzo niebezpieczny, brak ze strony miasta zainteresowania niszczącym budynkiem Plac Wyzwolenia/ Mur Pruski	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się modernizację oraz oświetlenie/ monitoring przestrzeni okalającej Plac Wyzwolenia, ze względu na istotny punkt komunikacyjny i historyczny miasta.
Renowacja budynków na obszarze	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się renowację budynków wraz z przyległym terenem.
Dbanie o estetykę zieleni i czystość	Punkt konsultacyjny	Rekomenduje się utworzenie lub rewitalizację obszarów zielonych i rekreacji na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Stworzenie historycznej strefy

Punkt
konsultacyjny

Rekomenduje się promocję historyczną miasta, jako działanie komplementarne do utworzenia muzeum miasta Pruszcz Gdański.

Tabela 2 Zestawienie uwag dotyczących dokumentu

Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Rekomendacja
<i>cały</i>	<i>Brak numeracji stron</i>	-	Wprowadzić numerację stron.
<i>Opis obszarów</i>	<i>Szerszy opis obszarów ze wskazaniem lokalizacji na mapie przy opisie</i>	<i>Brak identyfikacji obszarów przez mieszkańców, opis zbyt lakoniczny</i>	Dokument zawiera mapę, obrazującą granice wszystkich obszarów.
<i>Wybór obszaru</i>	<i>Uzasadnienie i porównanie z innymi obszarami</i>	<i>Wybór wydaje się być bezzasadny i nie wiadomo, na jakiej podstawie go podjęto</i>	Dodać wykresy/ tabele porównujące poszczególne wskaźniki dotyczące społeczne, gospodarcze i przestrzenne.
<i>Charakterystyka obszaru zdegradowanego, strona 3, 11 wiersz</i>	<i>Podanie do informacji, kto, kiedy i w jaki sposób udzielał pomocy rodzinom</i>	<i>Brak jakiejkolwiek inf. Dotyczące pomocy finansowej oraz pracy socjalnej z rodzinami z problemami</i>	Uzupełnienie w postaci przypisu.
<i>Charakterystyka obszaru zdegradowanego, str. 2</i>	<i>Podanie liczb, % - jaka ilość osób borykała się z danymi problemami</i>	<i>Sformułowanie „głównymi problemami” nie ma podstaw w liczbach, brak dokładnych danych</i>	Dodać wykresy/ tabele porównujące poszczególne wskaźniki dotyczące społeczne, gospodarcze i przestrzenne.

5. Podsumowanie konsultacji społecznych

Spotkania w punktach konsultacyjnych przeprowadzono jako możliwość skonfrontowania założeń „Delimitacji..” z oczekiwaniami mieszkańców i interesariuszy, którzy poza murami Urzędu Miasta mogli partycypować w tworzeniu lokalnej przestrzeni zarówno w ujęciu modyfikacji i poprawy tkanki miejskiej, jak również zmian dotyczących funkcjonowania lokalnej społeczności. Konsultacje, dotyczące delimitacji obszarów zdegradowanych w Pruszczu Gdańskim, które odbywały się na świeżym powietrzu cieszyły się dużym zainteresowaniem, natomiast uwagi zebrane od wszystkich zainteresowanych respondentów umożliwią dostosowanie zapisów „Delimitacji...” do rzeczywistych problemów interesariuszy rewitalizacji oraz uwzględnienie ich podczas wypracowania planowanych działań.

Deбата publiczna z interesariuszami, jako jedna z części składowej procesu konsultacji społecznych, umożliwiła zgłoszenie uwag i opinii, dotyczących wyznaczania obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. Poddanie „Delimitacji obszarów zdegradowanych w Pruszczu Gdańskim” do zaopiniowania przez uczestników spotkania umożliwiło partycypowanie społeczeństwa w kreowaniu przestrzeni miejskiej oraz wyznaczanie kierunków zmian w funkcjonowaniu społeczeństwa. Z kolei cały proces konsultacji społecznych w tworzeniu Lokalnego Planu Rewitalizacji Gminy Miejskiej Pruszcz Gdański umożliwi uwzględnienie w dokumencie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dostosowanie do nich planowanych działań.

6. Wnioski

Zdecydowana większość mieszkańców i interesariuszy miasta Pruszcz Gdański, opiniujących uchwałę dotyczącą wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji potwierdza słuszność interwencji oraz wysoki poziom skoncentrowania negatywnych zjawisk w obszarze 7. Mieszkańcy miasta prawie jednomyślnie potwierdzili prawidłowe zdiagnozowanie obszarów problemowych, występujących na danym obszarze, co świadczy o kompleksowym, skrupulatnym i miarodajnym opracowaniu wskaźników przez zespół, opracowujący dokument zawierający Delimitację obszarów zdegradowanych.

Proces konsultacji społecznych wykreował obraz najbardziej, znaczących atutów w ujęciu rewitalizacyjnym, w oczach lokalnych mieszkańców i interesariuszy. Ich zdaniem na etapie planowania i zarządzania projektami rewitalizacyjnymi należy przede wszystkim zwrócić uwagę na historyczną wartość obiektów oraz atrakcyjną lokalizację – co w pełni komponuje się z wizją obszaru 7.

Wśród najczęściej pożądanых przez mieszkańców i interesariuszy działań rewitalizacyjnych należy wyszczególnić działania, dotyczące wizualnych aspektów rewitalizacji (renowacja zabytków, zadbanie o estetykę przestrzeni miejskiej, modernizację infrastruktury drogowej czy stworzenie atrakcyjnych terenów zielonych) oraz aspekty zaangażowania społeczno-gospodarczego mieszkańców.

Mieszkańcy oraz interesariusze wskazywali na trzy strategiczne punkty na mapie miasta, które powinny zostać włączone w proces rewitalizacji: budynek przy ul. Krótkiej 6, Dom Młynarza przy ul. Wojska Polskiego 44 oraz budynek przy ul. Grunwaldzkiej 71. Miejsca te charakteryzują się zarówno istotnym znaczeniem historycznym, a także doskonałą dostępnością komunikacyjną.

7. Spis tabel i rysunków

Tabela 1 Tabelaryczne zestawienie uwag dotyczących wyznaczonego obszaru	26
Tabela 2 Zestawienie uwag dotyczących dokumentu	29
Rysunek 1 Czy Pana/ Pani zdaniem przedstawiona w dokumencie diagnoza zawiera trafne wnioski?	13
Rysunek 2 Czy Pana/ Pani zdaniem w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe?	14
Rysunek 3 Czy Pana/ Pani zdaniem przedstawiony w dokumencie obszar rewitalizacji został prawidłowo określony?	15
Rysunek 4 Czy Pana/ Pani zdaniem za obszar rewitalizacji uznany powinien zostać inny obszar?	16
Rysunek 5 Czy zdiagnozowane w dokumencie problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonego obszaru rewitalizacji?	17
Rysunek 6 Jakie atuty lokalne można wykorzystać w celu rewitalizacji wyznaczonego obszaru?	18
Rysunek 7 Jakie działania z zakresu rewitalizacji powinny być Pana/ Pani zdaniem realizowane na wybranym obszarze?	19
Rysunek 8 Która lokalizacja wraz z przestrzenią powinna być poddana rewitalizacji w pierwszej kolejności?	20
Rysunek 9 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA SPOŁECZNA	21
Rysunek 10 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA GOSPODARCZA	22
Rysunek 11 Proszę ocenić problemy występujące na obszarze wybranym do rewitalizacji - SFERA PRZESTRZENNA i ŚRODOWISKOWA	23